

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
Fél évre — — — 4 „ | Egyes szám ára — — — 16 fill.
Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzüldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

Kérelem!

Közeledik a karácsony, a szeretet ünnepe, amikor a szivekben megmozdul valami, valami, amit boldog gyermekkorunkból hoztunk magunkkal, valami, amit szent karácsony estéjén boldog családi körben eltöltött időben fészkelődött be lelkünkbe, szívünkbe: a mindeneket áthidaló emberszeretet.

A most folyó világháború nálunk is milliókat és milliókat tart távol a családi tűzhelytől. A családok százezreinek mindegyikéből hiányozni fog valaki a karácsony szent estéjén. Mindenütt lesz egy valakit váró üres hely a megterített asztalnál. Kita harctéren, kit pedig kórházakban, lábbadozó osztályokban ér a szent ünnep.

Ezeknek a miérettünk vérzett és vérző hősöknek tegyük türethetővé a karácsony estéjét, ezeknek nyujtsunk kárpotlást az édes, meleg otthon boldogságáért s érezzük velők, hogy a Krisztusi szeretet párosulva hazafias érzéseinkkel utat s módot talál az Ők sziveihez.

Kárpotoljuk s feledtessük velők a távolságot, amely öveiktől elválasztja Őket. A lövészárkokban, a kórházakban, mindenütt érezzék hőseink az itthonmaradottak szívének szeretetét, melegét.

Városunk társadalma tavaly is impozánsul rovtá le ez irányban hazafias és vallásos kötelezettségét. Hisszük és reméljük, hogy ez évben még lelkesebben, még áldozatkészebben fogja teljesíteni azt.

Kérjük városunk, járásunk közönségét s egyáltalában mindenkit, hogy akár a harctéren, akár a helybeli kórházakban levő katonák karácsonyfájára bármily csekély adománnyal járuljon hozzá.

Pénzbeli adományokat e célra lapunk szerkesztősége elfogad s nyugtáz. A begyűlő pénzt takarékpénztárba helyezük.

Ajándéktárgyakat a helybeli Vöröskereszt-egylethez kell juttatni.

Szászváros, 1915. november 12.

A „SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE”
szerkesztősége.

Rendelet

a gabona készletek bejelentése és közszükségleti célokra való igénybevételéről.

Belügyminiszter úrnak 130619/915. számú rendelete szerint:

1. November 1-től kezdve december 25-ig búzát, rozsol, kétszerest, árpát és zabot senkinek sem szabad vásárolni, csak a haditermék-részvénytársaságnak vagy bizományosainak, akik a vásárlás megkezdése előtt a haditermék-társaság által részükre kiállított igazoló-jegyet a járási főszolgabíróknak látta-mozás végett bemutatni és a községi előjárás felhívására felmutatni kötelesek.

2. Buza-, rozsa-, kétszeres-, árpa- és zabtermését a haditermék-társaságnak, illetőleg bizományosainak november 1-től december 25-ig eladja vagy eladásra felajánlja, gabonáért megkapja a hatóságilag megállapított legmagasabb árat.

3. November 25-től legkésőbb november 28-ig mindenki tartozik bejelenteni, hogy november 25-én, beleszámítva azt is, amit már előbb eladott, de még el nem szállított,

mennyi búzája, rozsa, kétszeresse, árpája, zabja és lisztje van.

Tartozik továbbá bejelenteni, hogy gazdasági és háztartási szükséglete címén mennyit tart vissza és így ezeknek levonása után mennyi a feleslege.

4. A november 28-iki összeírás után is jogositva van még mindenki december hó 25-ig készletét a haditermék-részvénytársaságnak vagy bizományosainak a maximális áron eladni. December 25-től kezdve azonban a háztartási és gazdasági szükségleten felül meglévő minden gabona, közszükségleti célokra rekviráltnak tekintetik és a termelő köteles azt a maximális árnál métermázsánként 4 koronával alacsonyabb áron a haditermék-részvénytársaságnak átszolgáltatni.

5. Ez a kormányrendelet a bab-, borsó- és lencsekészletekre is vonatkozik és így attól, aki 30 kilón felüli készlettel rendelkezik és azt december 25-ig közvetlen fogyasztás céljára el nem árusítja vagy el nem adja olyan kereskedőnek, aki hüvelyeseket helyben kicsinyben árul, bab-, borsó- és lencsekészlete a maximális árnál 4 koronával alacsonyabb áron elrekviráltnak. Felhívom intézkedjék, hogy e rendelet azonnal a legszélesebb körben közzétételük. Ott, ahol ez szokásban van dobszó utján is.

Déva, 1915. november 6-án.

Alispán h. *Misinski* s. k.,
tb. főjegyző.

Jótekonycélu műsoros-estély.

A „Magyar nők Korona-alapjának” helyi bizottsága által f. hó 6-án a Központiszálloda dísztermében a harcban elesett hősök özvegyeinek és árváinak segélyezésére rendezett műsoros-estély úgy anyagilag, mint erkölcsileg fényesen sikerült. A közönség zsufolásig megtöltötte a nagy termet, ami a rendező hölgybizottságnak és a szereplőknek az érdeme.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

A szomszédban.

A szomszédban vigan vannak,
Énekelnek, muzsikálnak;
S csak pár hete lehet annak,
Tanyája volt búnak, gyásznak.
Gyászban voltak: sebesülten
Hozták haza a gazdáját,
Most pedig, hej, mindenünnen
Hallani a kurjantását:
„Sohse busulj, édes szentem,
Nem hal meg a magyar ágyban.
Éppen most, hogy világszerte
Omlik a vér a csatákban...
Amit a szívemnek szántak,
Hogy kivették a karomból:
Visszaküldöm én egy másnak,
S még egy párt az én golyómból.
Szerb, muszka és a taljännak
Nem maradok én adósa,
Megmutatom, a halálnak
Merre van a fordulója!...”

Kosztolánszky István.

Levél egy halotthoz.

Feledhetetlen barátom, aki tul vagy már minden földi szenvedésen és nem érzed az új aggodalmak emésztő hatalmát, amely napnapután egyre kinosabban fészkel be magát a lelkebe, vajjon sejtetted-e, hogy mire elárvulnak a mezők és lombtalanná válnak a fák, te már nem leszel közöttünk? Vajjon gondoltál-e arra, hogy tizenhét éves szived fölött az őszbe hulló nyár fog zokogni és hogy örökre elbucsuztál azoktól, akik a lelkedés mámorában annyi reménnyel és bizalommal váltak el tőled?

Idegen földön, hideg sirban temettek el; azon a földön, ahol a barbarizmus, az elvetemültség és okatlan gyűlölet ellen küzd a tiszta lelkiismeret és az igazság dicső fegyvere. Talán még egyszerű fejfa sem jelzi sirodát! Talán még meg sem sirattak! Hisz oly kevesen ismertek igazán!

Most, hogy tudom, soha többé nem jössz vissza, eszembe jut mindaz, a mi hozzád fűzi a lelkemet: a feledhetetlen gyermekkor az ő gondtalanságaival, a tarka diákevek apró örömei és keserőségei, amelyeket együtt élünk át, az első szerelem bolondos, naiv kalandjai és az a sok szekunda, amelyet az

utcasarkon és kapuk alatt való leskelődés hozott magával. Eszembe jut az a csuf decemberi reggel, amikor együtt léptünk ki az iskola kapuján, hogy többé feléje se nézzünk soha. Még most is magam előtt látom a kecskeszakálás antikváriust, aki nagy álmélkodással, de kis összeggel vette át tőlünk a telefirkált tankönyveket. Végigremeg lelkemen az a sok mámoros éjszaka és szédült hajnal, amely sápadttá tette az arcunkat, fénytelené a szemünket és vértelené az ajkunkat. Az éjjeli mulatóhelyek beteg világa, az alvó utcák romantikus álmái, a céltalan korbolások léha örömei és az a sok sápadt vágy, amely átvirrasztott, szomorú éjszakákon annyiszor fogta meg a lelkünket és biztatta beteg szívünket...

Szép emlékek... feledhetetlen emlékek... szomorú emlékek!... Számomra örökre élni fogtok. De Ő, szegény, elvesztett titeket. Pedig óh, mennyire rajongott értetek, mennyit beszélt rólatok, mennyit virrasztott veletek!...

Volt egy sötéthaju, kékszemű kedvesed. Mikor elbucsuztál tőle, azt mondtad:

— Visszajövök. Várj reám. Ne hagyj el.

Az elmaradt prolog helyett az első szám egy élőkép volt, amelynek összeállítását a rendezők és szereplők művészi izléséről tett tanúságot. Ezt követte Hajnal Jolánka k. a. ügyesen s nagy közvetlenséggel előadott szavalata, amely a közönségből szintén szünni nem akaró tapsot váltott ki.

Majdan a bécsi udvari opera zenekarának tagja, Hess Tivadar zenetanár ur zongorakísérettel előadott hegedű-solójában (Wieniawski: „Legende“, Schubert: „Die Biene.“) gyönyörködtünk. Mondanunk sem kell, hogy játéka, magas színvonalon álló technikája művészi produkált. Viharos taps volt jutalma.

Azután Vaszilka Mariska k. a. Branga Jenny k. a. ügyes zongora-kisérete mellett román népdalokat énekelt a tőle már megszokott sikerrel. Bájos, fülbemászó szopránja teljesen elragadta a közönséget. Mindkettőjüket megtapsolták.

Az estélynek egyik remeke volt Perényi István kir. zeneakadémiai tanár ur gordonkasolója. (Haydin: Gordonkaverseny). A gordonkaművész bámulatra keltő technikája, precizitása s az a könnyedség, amellyel hangszerét kezelte, szünni nem akaró tapsvihart támasztott.

Az utolsó szám egy melodráma (Czinka Panna) volt, amit Lengyel Tibor ur adott elő színészi rutinnal. Popu Adrienne k. a. zongorán és Schelker Reinhold ur hegedűn kísérték. Mindkettőjük játéka nagy gyakorlatról tett bizonyosságot s teljesen kifogástalan volt.

A közönség egy teljes sikerű estély kedves emlékeivel oszlott szét.

Legujabb táviratok.

Budapest, nov. 12. Hivatalos. Orosz hadszíntér: A Caktorisktól északnyugatra folyó harcokban tegnap 4 tisztet és 230 főnyi legénységet fogtunk el. Sapanownál több éjszakai támadást vertünk vissza, a Putylowa harc vonalunk mögött a 407 számú orosz gyalogezred egy tisztjét fogtuk el, aki osztrák-magyar egyenruhát viselt, átlopódzott vonalunkon, hogy kémkedjék. Tisztek által vezetett osztagaink megállapították, hogy a Kormin Gattal mellett, Garajmowtól délre levő orosz csapatok sebesültjeinket felkoncolták, itt csapataink osztr.-magyar egyenruhába öltözött orosz figyelő őrszemekre is bukkant.

Olasz hadszíntér: A rendes éj után tegnap délelőtt az olasz tüzéség heves tüzelése a tegnapielőtti egész harc vonalon megújult, az

Nem jöttél vissza és nem fogsz visszajönni soha. De ő vár reád, hű maradt hozzád. Szomorú szemeiben könnyek remegnek. Ha rólad beszélünk, belenéz a végtelen semmibe és az ő különös hangján, amely mintha valahonnan nagyon messziről jönne, egyre csak ezt sirja:

— El fogok menni hozzá... El fogok menni hozzá!...

Tegnap nála voltam. A kedvesednél. Rólad beszéltem. Vigasztalni próbáltam, de hiába. Rámutatott a kis asztalára, amelyben hervadt virágok között ott van a te katonaképed.

— Nem tudok vigasztalódní — mondta. Ha majd ott leszek mellette, újra boldog leszek. Addig soha többé!...

Éreztem, láttam, hogy el van szánva a nagy utra. Nem találtam szavakat. Ott álltam mellette, a fényképed előtt és szememket elöntötték a könnyek.

Az őszi alkony benézett a halvány ablakon és egy távoli sirhalom hangtalan üzenetét lopta a szívembe:

— Isten veled — örökre!
Isten veled!

Gyarmati Ferenc.

ellenség gyalogsága ezután újra szakadatlanul támadta a görzi hidfőt és a doberdói fensikot, az összes rohamok újra az ellenség borzasztó veszteségei mellett omlott össze, újra szilárdan csapataink birtokában vannak összes hadállásaink. Az ellenség előtörései Zagorától és az Orsic szakaszon ép úgy végződtek, mint a főtámadás. Az olaszok a dolomit harc vonalon a Col di Lama csucson és lejtőn levő hadállásainkat a legutóbbi napokban is több ízben támadták meg sikertelenül. Az olasz hadvezetőségnek az ezen szakaszon lejátszott eseményekre vonatkozó hivatalos jelentései teljesen hamisak és csak merőben helytelen jelentéseken alapulhatnak.

Délkeleti hadszíntér: Az üldöző harcok egész harc vonalán folynak, a német csapatok az Ibar völgyben rohammal elfoglalták Kogutovancot és a két oldalról emelkedő magaslatokat. Galwitz tábornok hadserege a jastribai hegység csucsvonalához közeledik. Az újabb zsákmány itt 1400 fogoly, 11 löveg, 16 lőszerkocsi és egy hidszerelvény volt. A bolgár hadsereg egész harc vonalon kierőszoalta az átkelést.

Berlin, nov. 12. A nagy főhadiszállás a nyugati hadszíntérről jelenti: Ujabb esemény nem történt. Két angol kétfedelű repülőgépet légi harcban lelőttünk és egy harmadik arc vonalunk mögött leszállani kényszerült.

Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadsereg csoportja: Lényeges esemény nem történt. Linsingen tábornok hadcsoportja: Azon a német csapatok, amelyek tegnap korán reggel a Kovel—Sarni vasutól délre egy orosz támadást visszavertek, ez alkalommal 4 tisztet és 230 főnyi legénységet elfogtak.

Balkáni hadszíntér: Az üldözést folytatjuk Kralovo—Trsteniki vonaltól délre, az első hegygerincen áthaladtunk. A Pasina völgyben Krusevától délre, csapataink Aupciig nyomultak előre, odább keletre elértük Ribaret és a szorosan mellette fekvő Ribarska banját. Tegnap több mint 1700 fogolyt ejtettünk és 11 ágyut zsákmányoltunk.

Miniszterelnökség sajtóosztálya.

Jegyezzünk hadikölcsönt! Jegyezzünk hadikölcsönt!

A

Szászvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság Szászváros

6%-os hadikölcsön-kötvények jegyzését
elfogadja.

Az aláírási ár minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik

a) 1915. évi október 30-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 korona 10 fillér,

b) 1915. évi október 30-át követő időben 1915. évi november 17-ig bezárólag történő aláírás esetén 97 korona 40 fillér,

2. ha pedig kedvezményes fizetési módozat vétetik igénybe, úgy az 1915. évi október 18-tól november 17-ig bezárólag terjedő egész aláírási határidőben történő aláírásnál 98 korona.

Részletes felvilágosítással szívesen szolgál az intézet vezetősége.

Együttal értesíti az érdekelteket, hogy a II-ik hadikölcsön eredeti kötvényei megérkeztek s azok a délelőtti hivatalos órák alatt az elismervény ellenében kiválthatók. 3-3 106

NAPI HIREK.

— Adakozzunk a „Vörös-Kereszt“ egyület részére.

— Előléptetések a 64-ik gyalogezredben. A király Frentiu Cornél, Lohmann Károly, Preys Gusztáv századosokat őrnaggyá, Muntean János főhadnagyot századosná, továbbá Berger Ármán, Maksay Andor, Halász Gyula, Horváth Sándor, Gyila Szevér, Schálát Gyula, Germán Zachariás, Tobiás Miklós tart. hadnagyokat tart. főhadnagyká léptette elő. Továbbá

Austerlitz Lajos, Buda Ede, Petka György, Fráter Kálmán, Ambrus György hadapródok zászlósokká léptek elő. Gratulálunk!

— Önálló működési kör. Az igazságügy-miniszter Szathmári Lajos algyógyi járásbirósági jegyzőt önálló működési körrel ruházta fel.

— Kitüntetések a 64-ik gyalogezredben. A király az ellenséggel szemben tanúsított bátor és vitéz magatartásukért a következő 64-es tiszteket tüntette ki: A hadiékítményes katonai érdemkereszt III-ik osztályával Lacksoner József tart. hadnagyot, signum laudist kaptak: Reiter Ottmár százados, Kolomijcuk Sándor százados, Dózsa Károly és Bihacsy József tart. hadnagy. II-od osztályú vitézségi érmet kapott: Kromek Károly tart. zászlós. A legénységi állományban: Kazán Péter őrmester, Lup Ádám szakaszvezető I. osztályú ezüst vitézségi érmet kapott. Ezenkívül még 18 közlegény II-od osztályú ezüst és 112 közlegény bronz vitézségi érmet nyert el.

— A Szász Egyetem képviselőit november hó 15-re rendes őszi ülésre Nagyszebenbe hívta össze Walbaum Frigyes szászispán.

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Ruszuly Imre nagyenyedi és Schott János Lajos algyógyi járásbirósági végrehajtókat kölcsönösen áthelyezte.

— Halálozás. Özv. Lusztig Jakabné f. évi nov. hó 2-án hosszas szenvedés után elhunyt Branyicskán. Temetése Marosludason ment végbe nagy részvét mellett. Az elhunytban Lusztig Mihály helybeli fakereskedő az édesanyját gyászolja.

— Doktorrá avatás. P. Imets Károlyt, a vajdahunyadi hittudományi főiskola tanárát Szt. Ferencrendi lelkészt a kolozsvári egyetemen a napokban doktorrá avatták.

— Városi közgyűlés. Szászváros város képviselőtestülete 13-án, tegnap d. u. 3 órakor kezdődőleg közgyűlést tartott, amely lapunk zártakor még javában folyt. E gyűlés tárgyalta a városi tisztviselők drágasági pótlékát is. A gyűlés lefolyásáról jövő számunkban számolunk be.

— A bolgárok beléphetnek az osztrák-magyar hadseregbe és honvédségbe. A honvédelmi miniszter az összes alispáni hivatalokhoz megérkezett körrendeletben tudatta a törvényhatóságokkal, hogy a Magyarországon tartózkodó bolgár állampolgárok a háboru tartamára, mint legénységbeli egyének a cs. és kir. hadseregbe, vagy a m. kir., illetve a cs. és kir. honvédségbe önkéntesen beléphetnek.

— Előléptetés. Dr. Schärer Sándor szászvárosi ügyvéd, tart. 28-as vadászhadnagy főhadnaggyá lépett elő. Gratulálunk!

— Halálozás. Bikfalvy Lajos kötélygártó-mester polgártársunk f. hó 9-én 44 éves korában meghalt. A derék szorgalmas iparos temetése f. hó 11-én ment végbe nagy részvét mellett.

— Hősi halál. Szentgericei Nagy Géza kir. tanfelügyelő fia Lajos, cs. és kir. zászlós, jogszigorló, az avalai hegyért folytatott küzdelemben f. évi október hó 16-án hősi halált halt. 1914. november hóban megsebesült Szerbiában, harcolt a doberdói fensikon is. Bajtársai Bolec szerb község temetőjében hantolták el nagy részvéttel. — Klein Arthur, a cs. és kir. 71-ik gyalogezred hadapródja, az Erdélyi Egyesült K. R. T. volt főkönyvelője, a volhyniai harcokban egy roham alkalmával ellenséges golyótól szíven találva, hősi halált halt.

— Alma és dió ajánlat. Egy hazai cég nagyobb mennyiségű erdélyrészi tábla-alma és diókészletét kívánja értékesíteni. A cég címe megtudható a m. kir. Keresk. Múzeum export-osztályában.

— **Szállítás a hadseregnek és a honvédségnek.** Az aradi kereskedelmi és iparkamara ezuton közli, hogy a hadügyminisztérium e hónap végén még a következő cikkeket szerzi be: lábvédő lovasok számára, téli ujjas, téli alsónadrág, érmelegítő, sweater, gyapjulásvédő, gyapjuharisnya, nemeztalpbetét, asbest-talpbetét. Mintázott és bélyegezett ajánlatokat a hadügyminisztérium 13. ügyosztályához kell benyújtani és az ajánlatoknak tartalmazniuk kell az egységárat, a szállítható mennyiséget és a szállítási hafáridőt. A m. kir. honvédközponti ruhatár parancsnoksága haskötők, egészségügyi karkötők és gyapjukapcák 1915. évi december hó 31-éig terjedő szállítására nyilvános pályázatot hirdet. A mintázott ajánlatokat november 19-ikéig kell benyújtani a honvédközponti ruhatár parancsnokságához. (Budapest, X. Elnök-u. 1.) A szállításokra vonatkozó bővebb felvilágosítást készséggel ad az aradi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hadifoglyok téli gazdasági munkája.** A mezőgazdasági munkára kirendelt hadifoglyokat a munka bevégeztével visszartartani elvileg lehetetlen. Mindazonáltal a hadügyminiszter módot talált arra, hogy a mezőgazdaság érdekeit is szolgálja és ezért az egyes községek, vagy oly munkaadók részére, akik nagyszámú hadifoglyot foglalkoztatnak, megengedte, hogy a hadifoglyok egy részét visszatartsák a vetési munkálatok befejezése után. Azonban az egyes községekben visszahagyott hadifoglyok számának a harmincöt meg kell haladnia. A községek és nagybirtokosok a kisbirtokosokkal egyetértve állapítsák meg a szükséges hadifoglyok számát és ugyancsak ők gondoskodjanak a megfelelő elosztásról.

— **Drágul — a villanyvilágítás is.** Furcsán hangzik, de így van. A szászvárosi villanyos vállalat az eddigi árfelemelés után még drágít. Ugyanis délutánonként, amikor még a borus idő is teljesen sötétte teszi a műhelyek, lakásokat, irodákat stb. még fél öt, háromnegyed ötkor nincs áram. Persze kénytelen-kelletlen előkerülnek a gyertyák, petroleumlámpák. Ez a kis művelet pedig pénzbe kerül. Ennek árával drágul a villany. Különösen az általánosan fizetőkét károsítja meg az áramhiány. Reggelként sincs rendszeresen áram, pedig 6 óraker még sötétség van. Számos panasz alapján kérjük a városi villanyvállalatot, hogy e bajon és sérelmen segítsen.

— **A lónyatelepi hadbavonultak gyermekeinek felruházása.** E véres háboru nemcsak a nemzet összetartását, hatalmi erejét tünteti fel legendás hősiességében, de a szívek jótékonyágának ragyogó példái is mutatja fel. A hősök, kik lángoló lelkesedéssel mentek a haza hívó szavára, idehaza hagyva feleséget, gyermeket, méltán megérdemlik azt a nagy szeretetet, mellyel övéiket siet felkarolni a társadalom. Áldozataikban, szenvedéseikben s halálukban nemcsak az otthon képe, hanem az irgalmas szívek szeretetének reménye is vigasztalta őket — írja Prohászka. Reményük teljesedett, a lapok mindenfelől beszámolnak a mozgalmakról, a tetteire vált szeretetről, amellyel a hadbavonultak családjáról gondoskodnak. Ilyen irgalmas szeretet indította Kossuth János bányatanácsost a petrozsényi kincstári kőszénbányák hivatalfőnökét és jószágos nejét a gyűjtésre a hadbavonultak gyermekeinek felruházása érdekében. Fáradozásukat fényes eredmény jutalmazta, a múlt év karácsonykor mintegy 3000 K értékben ruhát és cipőt osztottak szét és a múlt havi iskolai gondnoksági gyűlésen 6000 K-át, mint ez esztendei gyűjtés eredményét bocsátották a hadbavonultak iskolás gyermekeinek felruházására. A nemes emberbaráti szeretet ilyen ékes megnyilatkozása önmagában hordozza jutalmát. Mi csak annyit mondhatunk és joggal, hogy az a nemzet, melynek ilyen nemes szívű honfiai és áldozatkész honleányai vannak, ha megbűnhődte a multat küzdelmeiben és szenvedéseiben: kiérdemli és biztosítja magának a boldog jövődőt szeretete által.

— **Nyilvános köszönet és elszámolás.** Mindazoknak, kik a „Magyar Nők Koronálpja” javára f. év november hó 6-án rendezett estélyen közreműködni, vagy annak kivételét támogatni, előmozdítani szívesek voltak, őszinte hálás köszönetét nyilvánítja a

Hölgybizottság. Az estély összes jövedelmét befolyt 1000 K 60 fillér. Jegyek elárulásából 838 K. Felülfizetésekéből 172 K 60 fillér. Felülfizettek: Leöwenfeld Tivadarné (Bpest) 20 K, Kovács Gyula, Izrael Heiman, Lebovics Herman, Lefkovich Ármán, Opinkár Miklós, Tepser Richárdné 10—10 K, Balogh Józsefné, Löwy Sámuel, N. N., N. N., 8—8 K, Antóni Károly 6 K, Baicu Constantin, Jánosi Pál 5—5 K, Bodor János, özv. Bede Dénesné, Margel János, Réthy István, dr. Tóth Sándor, Preisich Jakabné 4—4 K, Bokodi Károly 3 K, N. N., (helymegváltás) 2 K 80 fillér, Ábrahám Albert, dr. Dózsa Józsefné, Kohn Mór, Pathy Mária, Szász Sándorné, Schuller, Zelma 2—2 K, N. N. 50 fill., Csernovitz Hermanné, Kohl Berta, Solymosi Gyula, N. N., N. N. 40—40 fill., N. N. 30 fillér. Összesen 172 K 60 fill. Levonván 1000 K 60 fill. bevételből a 117 K 50 fill. kiadást, maradt tiszta jövedelem az estélyről 893 K 10 fillér. Ezen összeg a 4204 sz. tpt. könyvben már kimutatott 235-38 K-val ez időközben befizetett 4 K tagsági díjjal 1132 K 48 fill. összegre növekedvén, az Egyesület intézkedéséig a „Szászvárosi Takarékpénztár”-ban helyeztetett el. Szászváros, 1915. nov. 12. Simonné Horkay Malvin áll. polg. isk. igazgató.

— **Róna Jenő fényképész** azon kérelemmel fordul a helybeli és vidéki nagyrédemű közönséghez, hogy a közeledő karácsonyi és újévi ajándék-fénykép-szükségleteket mielőbb megrendelni szíveskedjenek, hogy azt kellő időben pontosan szállíthassam, mert tekintve, hogy túl felhalmazott megrendeléseim vannak, ennek dacára a nagyrédemű közönséget a szokott pontossággal akarom kielégíteni. Elvállalok régi képekről, mindennemű nagytájt, u. m.: szénrajz, bron, akvarel, szépia, olajfestmény, valamint selyemre és bársonyra képeket minden színben, ugyancsak amulettek művészeti kivételben készítek. A nagyrédemű közönség pártfogását kéri Róna Jenő fényképész, Szászváros. 114 1—5

— **Karácsonyi Album** cím alatt mint minden esztendőben, úgy az idei karácsonyra is egy díszes Albumban összegyűjtve jeleníti meg a Bárd Ferenc és Testvére közismert budapesti zeneműkiadó cég a f. évben népszerűsége jutott kedvelt zeneműveket. Benne lesz az Albumban a legújabb operett újdonságok, mint Zsuzsi kisasszony, Lengyelvér, Végre egyedül, Legénybucsu, Vilmos huszárok legjobb számai. Továbbá Keringők, Indulók, Tangó, Ragteim, kuplák és szebbnél-szebb kabaré számok. Dalok, Magyar nóták és a most népszerű katona nóták. Valamennyi zongorára, részben pedig ének és zongorára. Ezen Karácsonyi Album kiadásával hazánk e legelső zeneműkiadó cége kedves meglepetést szerez nagy vevőközönségének és valósággal ajándékszámba megy e gyönyörű album, tekintve, hogy majdnem 100 oldalt tartalmazó kötetben foglalt zeneművek értéke egyenként vásárolva 100 korona értéket képvisel, míg így együtt az egész Karácsonyi Album 4 K, diszkrétben pedig 6 K. Lapunk olvasói bizonyára szívesen veszik e Karácsonyi Album megjelenéséről szóló hírünket és azon figyelemzetésünket, hogy az albumra a kiadó cég csakis november hó 30-ig fogad el megrendeléseket, mivel ez csak annyi példányban lesz előállítva, ahány megrendelés arra december 1-ig Budapestre a cég Kossuth Lajos-ut 4. sz. alatti kiadóhivatalához beérkezik.

Gravenhorst Gyula szíjgyártó-mester Szászváros, Hegy-utca 5. szám.

Ajánlja a nagyrédemű közönségnek dús felszerelt nagy raktárát lószerszámok, testövek, bocskorszijak és nadrágszjakban, nyergek és mindennemű lovaglási szerszámokban. Ezenkívül minden e szakmába vágó cikkek a lehető leg-
76 :: olcsóbb árakban kaphatók :: 8—

Rendelések és javítások lelkiismeretesen, gyorsan, kifogástalan kivitelben és olcsó árban teljesíttetnek.

— **Ezentul mozi-előadás** Szászvároson hetenként kétszer lesz, vasárnap és csütörtökön. Az egyesült „Erzsébet—Uránia” mozi-vállalat műsora gazdag és változatos. Hirdetéseink között bővebbet.

— **Most tegyük fel az enyvgyűrűket** az araszoló hernyók lepkéi ellen és most kellene a fákat permetezni is, mert százezrével rajzanak este és éjszaka a lepkék úgy, hogy a tegnap frissen bekent enyvgyűrűkön egymást éri a sok lepke felragadva. Erre figyelmeztetem gazdatársaimat, mert jövőre megint az araszoló tarolja le még virágzás előtt a gyümölcsöt. Hernyóenyvet magunk is készíthetünk, ha 5 rész szekérkenőcsöt, egy rész közönséges olajat veszünk és összefőztük. A fákra előbb körül papirost kötünk és reá kenjük az enyvet. Be kell kenni másodnap is, mert a papiros magába veszi az olajat és akkor a kenőcs hamar megszárad. Későbbben is fel kell az enyvet a fákon frissíteni. A permetezést korán tavasszal is meg kell ismételni. (Fényes Károly.)

— **Meghalt Rudolf trónörökös cigányprimása.** Bécsből jelentik, hogy ott Pongrácz Lajos hírneves cigányprimás 72 éves korában meghalt. Az öreg primás már jó néhány éve letette hegedűjét, amelynek nemcsak szükebb hazájában, Erdélyország és főleg kincses Kolozsvár városában; volt olyan nagy hire, hanem külföldön is, ahol többször megfordult bandájával. Pongrácz különösen azután lett nevezetes ember, hogy a meghalt Rudolf trónörökösnek is legkedvesebb cigánya volt. Akkor jól ment a sorsa Pongrácz Lajosnak. Nagy lábón élt, saját házában lakott a Hunyadi (akkor még Trencsén) téren. Hires volt gyönyörű feleségéről, szép leányairól is. A szép Pongrácz leányok egytől-egyig társaságbeli emberekhez mentek férjhez. Egyik leánya Herencsér László vivőmester felesége, a másik Sándor Jenő pénzügyminiszteri titkár neje, a harmadik Kiss Miklós színésznek lett a felesége.

— **Hol szokott Ön borotválkozni?! — Theil Ede fodrásztermében** (Szászváros, Főter), ahol higienikus, gyors és pontos kiszolgálás van.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*)

Az ármaximáló alispáni rendelethez.

Az algyógyi fogyasztó közönségnek igen nagy fejtörést okoz az ármaximálásra utaló kormányrendeletnek a Hunyadmegyére nézve illetékes maximáló hatóság által történt legújabb értelmezése.

A „Szászváros és Vidéke”, legutóbbi számában napvilágot látott és azóta a termelők öröme a községben is közzétett alispáni rendelet a tej maximális árát literenként Algyógyra nézve 30 fillérben állapította meg, holott a termelők és a fogyasztók 20 filléres egységárban éppen október havában állapodtak meg, szóval maximálták közmelegnyugvásra. (Szászvároson 24 fillér volt. Szerk.)

Ámde jött a fentirt rendelet és az élethez való alkalmazkodás, valamint a tulajdonképeni cél, a fogyasztók védelme helyett azt mondja: Termelő miért voltál oly dőre, hogy 20 filléres egységárban kiegyeztél! Sebj nem késő, segít a kormány! A tejed ára ezután 30 fillér lesz, ha akarod, ha nem. A termelő természetesen már a kihirdetés napján örömmel fogadta és az Algyógyra száműzött fogyasztó közönség tünni köteles az 50% indokolatlan és termelők által álmodni sem mert áremelést.

Egy szórakozása is van t. i. hogy töpreng azon, hogy mi az ármaximális, mi az élet. A józan ész azt mondja, hogy a fogyasztót kell védeni, a termelő sérelme nélkül és a gyakorlati élethez kell alkalmazkodni.

Ennél a rendeletnél csak a termelő volt jelen, ellenben hiányzott a fogyasztó és gyakorlati élet. Az algyógyi tej-termelő boldog volt az ő 20 fillér egységárával, miért kellett tápot adni amugy is túl fokozott átvágának? Még nem késő egy kis jóakarattal lehetne segíteni a bajon.

Egy algyógyi fogyasztó.

*) Közérdekű felszólamlásokat e rovat alatt díjtalanul közlünk. A felelősség a beküldőt terheli. Szerk.

— Rendelet a hadbavonult alkalmazotokról. A „Budapesti Hírlap” arról értesül, hogy a kereskedelmi miniszter a háború eseteire való kivételes intézkedések alapján legközelebbi rendeletet bocsát ki, melyben kimondja, hogy a háború után az állandó szolgálati viszonyban való kereskedelmi alkalmazottak jogviszonya munkaadóikhoz automatice újra föléled és a fölmondási idő továbbra is érvényben marad. Ez az intézkedés tehát arra kötelezi a munkaadókat, hogy hadbavonult alkalmazottaikat a háború után újra szolgálatukba kell fogadniok.

— Első magyar általános biztosító társaság. A legutóbb megtartott igazgatósági ülés Ormody Vilmos vezérigazgató főrendiházi tag indítványára, e társaságnál hagyományos hazafias érzéstől áthatva, elhatározta, hogy a harmadik hadikölcsönből ismét 25 millió K-át fog a m. kir. Pénzügyminiszterium útján jegyezni. Az előző két hadikölcsönből a társaság 32 és fél millió korona értékű cimletet vett át és így a ma határozatba ment jegyzés összegét is beszámítva, az „Első magyar” összes jegyzései — leányintézeteink jegyzéseitől eltekintve — 57 és fél millió koronára, vagyis oly összegre rugnak, melyet eddig Magyarországon és Ausztriában egyetlen pénzintézet sem jegyzett. Ezen fontos határozat meghozatalánál az intézet vezetőségét azon erkölcsi és hazafias szempont vezérelte, hogy a társaságnak, az utolsó évtizedekben kivetett szigorú tartalékolási elvének következményeképpen hatalmassá vált anyagi erejét a legmesszebbmenő mértékben az állam által kibocsájtott, teljes biztonságot nyújtó és előnyösen kamatozó cimletek nagymérvű vásárlása által a haza szolgálatába állítsa. Ezen, a társaság által eszközölt újabb impozáns összegű hadikölcsön jegyzés, mely a jövőbe vetett hit legényesebb bizonyítékát nyújtja, mint például hazafias cselekedet a legszelebbebb körökben is bizonyára a legjobb hatást fogja kelteni. Ha eme nehéz időkben, összes gazdasági tényezőink és pénzügyi vállalatunk ugyan-

oly hazafias áldozatkészségtől áthatva, a harmadik hadikölcsön kibocsátását anyagi eszközeik teljes igénybevételével hasonló mértékben mozdítják elő, a harmadik hadikölcsön sikere végeredményében minden bizonnyal az előzőket is messze túl fogja szárnyalni.

Keresek üzletem pénztára kezeléséhez egy szerény, megbízható, románul is beszélő kisasszonyt azonnali belépésre. **Bienenstock Sándor, Zám.** 115

Sz. 4019/915. tlkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A Szászvárosi Takarékpénztár Rt. és társai végrehajthatóknak, Szuszán Miklós és neje Muntján Mária végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében, a telekkönyvi hatóság utóajánlatra az újabb árverést 300 K tőkekövetelés és jár. behajtása végett, a szászvárosi kir. járásbíróóság területén fekvő s a szászvárosi 136 sz. tljkvben A + 3 rdsz. 2158 hrsz. alatt foglalt ház és kertre 1450 K kikiáltási árban, a szászvárosi 136 sz. tljkvben A + 3 rdsz. 2158 hrsz. alatt foglalt ház és kertre 1458 K kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1915. évi november hó 19-ik napján d. e. 9 órakor Szászvárosban, a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlanokat a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ -ánál alacsonyabb áron nem adhatók el. Az árverési szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10⁰/₀-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kikiáltott letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni. (1881. LX. t.-c. 147, 150. és 170. §-ai, 1908. XL. t.-c. 20. §-a). Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígértetett tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékáa szerint a megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908. XLI. t.-c. 25. §-a).

Szászváros, 1914. évi július hó 15-én.

Sebestyén Árpád s. k., kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Borsos Sándor,

kir. telekkönyvvezető.

Kedvező mellékjövedelem!

Bükkfa-magot veszek bármily mennyiségben. Aki annak szedésével foglalkozni kíván, közölje címét **Goldschmidt Mihály** aradi céggel. 90 5—5

„KÖZPONTI” (Central) szálloda Szászváros.

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására hozni, hogy szállodám

éttermében és kávéházában

jégbehűtött italokat szolgál ki. Együttal ajánlom kintűnő konyhámat, jó boraimat, valamint tiszta, féregmentes vendégszobáimat. :: :: ::

Naponként friss csapolású sör!

Vasuti állomáshoz omnibusz.

Kocsik vidékre is. Telefonsz.: 7.

Tisztelettel: **Schulmeister Gábor,**
a Központi (Central) szálloda vendéglőse.

15 19—

Értesítés!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy a **MAKSAY-féle vendéglőt** (Szászváros, Ország-út) átvetem s azt továbbra is mint polgári **vendéglőt és kávéházat**

:: üzemben tartom. ::

Ugy a vidéki, valamint a helybeli n. é. közönségnek melegen ajánlom izletes magyar konyhámat, ugyszintén tisztán kezelt italaimat. Étkezés étlap szerint vagy Pensió! Családok részére házhöz vive, ár megegyezés szerint. Vacsorákban nagy választék. Hetenként kétszer (7 órától 10-ig) **ZENE-ESTÉLY**, melyen a Petrika zenekara játszik.

Főtörökvésem: olcsó, pontos kiszolgálás, tiszta és izletes ételek és italok. Magamat a t. c. közönség jóindulatába ajánlva, b. pártfogásukat kérve, maradtam kész szolgáljuk:

Dózsa (Dvorzsák) József

17

vendéglős.

18—

Transsylvania szálloda Szászváros, Főtér

A „Transsylvania” szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja

éttermét és kávéházát

a n. é. közönség b. figyelmébe és jóindulatába. :: ::
Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponként friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Kocsik vidékre is kaphatók.
Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel: **HALTRICH GUSZTÁV**
a „TRANSSYLVANIA” szálló vendéglőse.

16 18—

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú portland-cementet ajánl olcsó áron a

Portland-Cementgyár, Kugler és Társai

Brassóban. Itt helyben kapható **M. G. Zobel** cégnél.